

МСПМД (IMAS) 08.30

Друге видання
1 січня 2003 року
Поправка 5, червень 2013 року

Документація за результатами очищення території

Директор,
Служба ООН з питань протимінної діяльності (ЮНМАС)
1 United Nations Plaza, 6th Floor
New York, NY 10017 (Нью-Йорк)
USA (США)

Електронна пошта: mineaction@un.org
Телефон : +1 (212) 963 0691
Факс: +1 (212) 963 2498
Веб-сайт: www.mineactionstandards.org

Попередження

Цей документ є чинним із дати, вказаної на титульному аркуші. Оскільки Міжнародні стандарти протимінної діяльності (МСПМД) підлягають регулярному огляду і перегляду, користувачі повинні перевіряти їх статус на веб-сайті проекту МСПМД (<http://www.mineactionstandards.org/>) або на веб-сайті ЮНМАС за адресою (www.mineaction.org).

Повідомлення про авторські права

Цей документ ООН є одним із Міжнародних стандартів протимінної діяльності (МСПМД) і авторські права на нього є захищеними ООН. Ані цей документ, ні витяги з нього не можуть відтворюватися, зберігатися чи передаватися у будь-якій формі, за допомогою будь-яких засобів для будь-якої іншої мети без попереднього письмового дозволу Служби ЮНМАС, що діє від імені Організації Об'єднаних Націй.

Цей документ не призначається для продажу.

Директор,
Служба ООН з питань протимінної діяльності (ЮНМАС)
1 United Nations Plaza, 6th Floor
New York, NY 10017 (Нью-Йорк)
USA (США)

Електронна пошта: mineaction@un.org

Телефон: +1 (212) 963 0691
Факс: +1 (212) 963 2498

Зміст

Зміст.....	iii
Передмова	iv
Вступ	v
Документація за результатами очищення території.....	1
1. Сфера застосування	1
2. Посилання	1
3. Терміни, визначення і скорочення	1
4. Вимоги	1
4.1. Підтвердження розмінування	1
4.2. Встановлення геодезичних знаків	2
4.3. Маркування небезпеки.....	2
4.4. Залишковий ризик і відповідальність	2
4.5. Документація	2
4.5.1. Звіт про завершення і свідоцтво про передачу	2
4.5.2. Післяпроектний огляд (ППО).....	3
5. Сфери відповідальності та обов'язки	4
5.1. Національний орган з питань протимінної діяльності (НОПМД).....	4
5.2. Організація з розмінування	4
Додаток А Нормативні посилання	5
Додаток В Інформативні рекомендації щодо застосування ІМСМА для документації за результатами очищення території	6
Додаток С Інформативний приклад свідоцтва про передачу очищеної території та офіційної декларації	7
Облік і реєстрація поправок.....	8

Передмова

Міжнародні стандарти для програм у сфері гуманітарного розмінування були вперше запропоновані робочими групами на міжнародній технічній конференції, яка проходила у Данії у липні 1996 року. Були встановлені критерії для всіх аспектів процесу розмінування, рекомендовані стандарти й узгоджене нове універсальне визначення поняття «розмінування». Наприкінці 1996 року принципи, запропоновані у Данії, були розвинені робочою групою під керівництвом ООН і були розроблені «Міжнародні стандарти для проведення операцій з гуманітарного розмінування». Перше видання було опубліковане Службою Організації Об'єднаних Націй з питань протимінної діяльності (ЮНМАС) у березні 1997 року.

З того часу сфера застосування цих початкових стандартів була розширена з метою включення інших елементів протимінної діяльності та відображення змін, внесених до операційних процедур, практики і норм. Ці стандарти були перероблені і перейменовані у Міжнародні стандарти протимінної діяльності (МСПМД).

Організація Об'єднаних Націй несе загальну відповідальність за створення умов і сприяння ефективному управлінню програмами протимінної діяльності, включно із розробкою і підтримкою стандартів. Тому Служба ЮНМАС є підрозділом у структурі Організації Об'єднаних Націй, що несе відповідальність за розробку і підтримку стандартів МСПМД. Підготовка стандартів МСПМД здійснюється за підтримки Женевського міжнародного центру гуманітарного розмінування.

Робота з підготовки, огляду і перегляду стандартів МСПМД здійснюється технічними комітетами за підтримки міжнародних, урядових і неурядових організацій. Найновішу версію кожного стандарту, разом із інформацією про роботу технічних комітетів, можна знайти за посиланням <http://www.mineactionstandards.org/>. Окремі стандарти МСПМД переглядаються не рідше ніж раз на три роки для відображення змін, які мають місце у нормах і практиці протимінної діяльності, а також для введення цих змін до міжнародних правил і вимог.

Вступ

Після розблокування території або її очищення від мін та вибухонебезпечних залишків війни (ВЗВ), (включно з суббоеприпасами, що не вибухнули) зазвичай є нагальна потреба без затримки надати її для продуктивного використання. У деяких випадках місцеве населення робить наступні кроки і займає землю відразу після розмінування з тим, щоб підтвердити право власності відновленням історичних прав на землю. Наприкінці проекту організація з розмінування буде прагнути перебазувати свої команди з розмінування на нові ділянки відповідно до національних пріоритетів.

Незважаючи на тиск щодо залишення території, є деякі важливі питання, що обов'язково повинні бути розглянуті та завдання, що повинні бути завершені до того, як територія може вважатися офіційно "очищеною" і доступною для використання. Зокрема, мають бути завершені всі інспекції після очищення території і проведені заходи з виправлення недоліків; повинні бути встановлені і докладно занотовані для подальшого використання постійні геодезичні знаки, включно з поворотними пунктами і проміжними пунктами; а також має бути зібрана і надана для офіційної передачі вся необхідна інформація, така як звіти моніторингу та інспекції. Організація з розмінування або призначений нею представник для зв'язку з громадами повинні забезпечити надання постраждалим від мін громаді детальної інформації про всі заходи з розмінування у відповідному районі та їх значення для чоловіків, жінок і дітей.

Офіційна передача розмінуваної території є найважливішою. Процедура і документація, що вимагаються для передачі, мають на меті прояснити відповідальність за будь-який залишковий ризик і визначити юридичну відповідальність і підзвітність донора, Національного органу з питань протимінної діяльності (НОПМД) та організації(-й) з розмінування після передачі.

Цей стандарт містить вказівки щодо процедурних вимог до передачі розмінуваної території.

Документація за результатами очищення території

1. Сфера застосування

Цей стандарт містить вказівки щодо процедурних вимог до передачі розмінованої території і докладно описує сфери відповідальності та зобов'язання.

2. Посилання

Список нормативних посилань наводиться у Додатку А. Нормативні посилання є важливими документами, на які посилається цей стандарт, і які є складовою положень цього стандарту.

3. Терміни, визначення і скорочення

Повний глосарій всіх термінів, визначень і скорочень, які використовуються у серії стандартів МСПМД, подано у документі МСПМД (IMAS) 04.10.

У серії стандартів МСПМД, слова 'shall', 'should' і 'may' використовуються для позначення бажаного ступеня забезпечення відповідності. Це вживання відповідає термінології, що використовується у стандартах і керівних принципах ІСО (ISO):

- a) слово "shall" використовується для зазначення вимог, методів або специфікацій, які мають застосовуватися для того, щоб відповідати стандартів;
- b) слово "should" використовується для зазначення бажаних вимог, методів або специфікацій; і
- c) слово "may" використовується для зазначення можливого методу або способу дії.

Термін «Національний орган з питань протимінної діяльності» (НОПМД) означає урядовий орган, часто – міжвідомчий комітет, у країні, що постраждала від дії мін, на який покладено обов'язок регулювання, управління і координації протимінної діяльності.

Примітка: За відсутності НОПМД, може виявитися необхідним і належним для ООН, чи якогось іншого авторитетного міжнародного органу, взяти на себе певну частину або всі обов'язки і виконувати деякі або всі функції Центру протимінних операцій (ЦПМО) або, що відбувається рідше – функції самого НОПМД.

4. Вимоги

4.1. Підтвердження розмінування

Документація, щодо надається для передачі, повинна надавати достатні свідчення того, що вимогу щодо розмінування було виконано. Розмінування досягається і демонструється протягом двох етапів. Перший етап передбачає моніторинг систем управління та операційних процедур організації з розмінування до процесу розмінування і під час нього. Другий етап передбачає інспекцію розмінованої території шляхом вибірки зразків. У стандарті МСПМД (IMAS) 07.40 містяться вказівки щодо вимог до моніторингу, а у стандарті МСПМД (IMAS) даються вказівки щодо процедур, які мають застосовуватися для проведення інспекцій після розмінування.

Звіти, підготовлені під час моніторингу та інспекцій після розмінування, разом із подальшими інспекціями для підтвердження того, що заходи з виправлення недоліків було успішно виконано, мають бути включені до передаточної документації.

4.2. Встановлення геодезичних знаків

Під час технічного обстеження периметр небезпечного району має бути позначений геодезичними знаками, як це визначається у документі МСПМД (IMAS) 08.20.

Подальша інформація, отримана під час розмінування, має вказувати фактичне місцеположення кожної міни і ВЗВ. Після цього може навіть з'явитися необхідність заново визначити периметр району і перенести постійні геодезичні знаки для позначення фактично розмінованого району. Як постійні знаки мають використовуватися закопані металеві об'єкти.

Має бути проведена докладна геодезична зйомка таких нових позицій і координати поворотних пунктів і проміжних пунктів мають бути занотовані для використання у майбутньому. Райони, що досліджувалися і були розблоковані в рамках нетехнічного обстеження і технічного обстеження, також мають бути зафіксовані.

4.3. Маркування небезпеки

Територія, що з якоїсь причини не була розмінована до передачі, або така, що не може бути підтверджена як розмінована, має бути ясно позначена за допомогою постійних ефективних систем маркування небезпеки. В ідеалі, у таких районах мають використовуватися фізичні бар'єри, такі як міцні огорожі, для зменшення ризику випадкового входу у небезпечний район(-и), які залишилися.

Стандарт МСПМД (IMAS) 08.40 надає рекомендації щодо маркування небезпеки.

4.4. Залишковий ризик і відповідальність

Це є складне правове питання, що має досліджуватися спільно з НОПМД під час етапу проведення переговорів щодо укладання контракту. Загалом, для гуманітарних операцій жоден залишковий ризик не має покладатися на організацію з проведення розмінування після того, як НОПМД офіційно приймає розміновану територію. Передача розмінованої території повинна бути моментом зменшення відповідальності для організації з розмінування.

В рамках робіт за контрактом, який передбачає підтримку комерційної забудови з приватним фінансуванням, такий контракт може наполягати на тому, щоб певна ступінь залишкового ризику покладалася на організацію з розмінування; в такому випадку, сама організація з розмінування має прийняти рішення щодо можливості підписання нею такого контракту.

4.5. Документація

4.5.1. Звіт про завершення і свідоцтво про передачу

Під час операцій з розмінування інформація повинна збиратися і реєструватися на систематичній основі. За будь-якої можливості мають використовуватися стандартні і перевірені системи управління інформацією і ГІС, такі як ІМСМА. Рекомендації щодо використання ІМСМА для підготовки звіту про завершення і свідоцтва про передачу подано у Додатку В.

Звіт про завершення має містити, як мінімум, таку інформацію:

- a) район небезпеки та ідентифікаційні номери завдання;
- b) вимоги до розмінування – визначений район і визначена глибина;
- c) копія звіту про технічне обстеження (якщо є);

- d) детальна інформація про організацію з розмінування, включно з посиланнями на її акредитацію;
- e) підсумковий опис процедур та обладнання, використаних для розмінування району;
- f) Забезпечення якості (ЗЯ), з детальною інформацією про орган, який проводив моніторинг, застосовані методи і надані звіти;
- g) звіти інспекцій після розмінування, з детальною інформацією про орган, який проводив інспекції, застосовані методи і надані звіти;
- h) детальна інформація про розмінований район(-и): координати поворотних пунктів і проміжних пунктів, а також список мін і ВЗВ, виявлених і знищених під час розмінування;
- i) детальна інформація про райони, досліджені та розблоковані в рамках нетехнічного обстеження і технічного обстеження;
- j) детальна інформація про інциденти і нещасні випадки, що мали місце під час розмінування;
- k) офіційне визнання громади, що постраждала від мін, про участь громади і підтвердження кінцевого статусу території.

Примітка: Організація з розмінування повинна провести брифінг місцевої громади і пропонуваного бенефіціара розмінованої території про завдання після його завершення та офіційної передачі НОПМД. Такий брифінг повинен включати суб'єктивну демонстрацію впевненості та пояснення залишкового ризику для чоловіків, жінок і дітей.

- l) порівняння із записами відомих мінних полів;
- m) офіційна декларація із зазначенням того, що розмінування території було проведене на визначеній площі на визначену глибину. (Необхідно звернутися за юридичною консультацією щодо докладної редакції цієї декларації для кожної країни, що постраждала від мін, проте приклад свідоцтва про розмінування території наводиться у Додатку С).

НОПМД повинен нести відповідальність за зберігання всіх звітів про завершення, свідоцтв про передачу і допоміжної інформації.

4.5.2. Післяпроектний огляд (ППО)

За будь-якої можливості організації з розмінування повинні проводити офіційний післяпроектний огляд (щодо контракту, а не окремих завдань) для визначення уроків, отриманих під час етапів планування, підготовки і розмінування даної операції. ППО повинен включати звіт про придатність обладнання, процедур, навчання і підтримки. Мають бути виявлені питання, що викликають стурбованість, визначена їх пріоритетність і запропоновані способи вирішення. Вимога що післяпроектних оглядів повинна включатися до контрактів на розмінування донорами і національними органами. Післяпроектні огляди повинні надсилатися НОПМД, Організації Об'єднаних Націй (ЮНМАС, ПРООН і ЮНОПС) і донорам або спонсорам. У тих випадках коли післяпроектні огляди висвітлюють недоліки стандартного обладнання чи процедур, особливо у питаннях, пов'язаних з безпекою, вони повинні мати більш широке розповсюдження.

5. Сфери відповідальності та обов'язки

5.1. Національний орган з питань протимінної діяльності (НОПМД)

НОПМД повинен:

- a) готувати і публікувати стандарти і надавати рекомендації щодо документації, які вимагається для передачі;
- b) після передачі забезпечувати ведення документації і виступати в ролі зберігача всіх звітів про завершення, свідоцтва про передачу і допоміжної інформації;
- c) надавати документацію органам влади, організаціям і місцевому населенню відповідно до потреби. Документація за результатами очищення території повинна зберігатися на постійній основі у національному архіві.

5.2. Організація з розмінування

Організація з розмінування повинна застосовувати національні стандарти для передачі розмінованої території, включно із збиранням і комплектування інформації, докладно описаної у вищенаведеному пункті 4.5.

За відсутності НОПМД, організація з розмінування має надавати допомогу країні-господарю під час створення НОПМД у формуванні національних стандартів передачі розмінованої території.

Додаток А (Нормативні) Посилання

Нижчезазначені нормативні документи містять положення, які шляхом посилання в цьому тексті, являють собою положення цієї частини стандарту. Для датованих документів, на які даються посилання, подальші поправки або зміни до будь-якої з таких публікацій не застосовуються. Проте сторони угод, які ґрунтуються на цій частині стандарту заохочуються в тому, щоб дослідити можливість застосування найновіших видань зазначених нижче нормативних документів. У разі недатованих документів використовується найостанніше видання нормативного документа, на який дається посилання. Члени ICO (ISO) і МЕК (IEC) ведуть реєстри чинних на даний момент стандартів ICO (ISO) або ЄС (EN):

- a) МСПМД (IMAS) 04.10 "Глосарій термінів і визначень";
- b) МСПМД (IMAS) 07.40 "Моніторинг організацій з розмінування";
- c) МСПМД (IMAS) 08.20 "Технічне обстеження";
- d) МСПМД (IMAS) 08.40 "Маркування небезпеки";
- e) МСПМД (IMAS) 09.10 "Вимоги до очищення території"; і
- f) МСПМД (IMAS) 09.20 "Інспекція очищеної території: настанови щодо застосування процедури вибірки зразків".

Потрібно використовувати найостаннішу версію/видання цих довідкових документів. Центр ЖМЦГР зберігає копії всіх довідкових документів, які використовуються у цьому стандарті. Реєстр найновіших версій/видань стандартів, настанов і довідкових документів МСПМД ведеться ЖМЦГР і з ним можна ознайомитися на сайті МСПМД (<http://www.mineactionstandards.org/>). НОПМД, працедавці та інші зацікавлені органи й організації повинні отримати їх примірники перш ніж розпочинати програми протимінної діяльності.

Додаток В

(Інформативні)

Рекомендації щодо застосування ІМСМА для документації за результатами очищення території

ІМСМА (Система управління інформацією для протимінної діяльності) - інформаційна система управління критичними даними у польових програмах за підтримки ООН, яка зазвичай використовується у багатьох інших програмах. ІМСМА надає користувачам підтримку у збиранні даних, зберіганні даних, звітності, аналізі інформації та діяльності з управління проектами. Її основними користувачами є персонал Центрів проведення протимінних операцій (ЦПМО) на національному і регіональному рівнях, проте ця система також розгортається для підтримки виконавців проектів протимінної діяльності та організацій з розмінування на всіх рівнях.

Заходи з очищення території - можуть бути задокументовані в ІМСМА різними способами і можуть бути створені національні форми відповідно до національних вимог. Звіти про хід робіт по відношенню до небезпечного району можуть використовуватися для реєстрації розблокованих або очищених районів, або видалених пристроїв, які не є частиною офіційного завдання з очищення території. Звіти про розмінування можуть вноситися і посилатися на одні й ті ж райони. Як правило, вони використовуються для фіксації офіційного завдання з очищення території. Звіти про хід робіт щодо завдання очищення території можуть вноситися на періодичній основі. Звіти про документацію за результатами очищення території надаються для виконання вимоги документальної фіксації завершення діяльності з очищення території. Інструмент завдання може використовуватися для надання допомоги операційному менеджеру в організації заходів протимінної діяльності.

Підтвердження очищення території - звіти про хід робіт, пов'язані з очищенням території, є важливим елементом процесу документації, який допомагає встановити факт наявності результативних процедур під час Першого етапу підтвердження очищення території.

Маркування геодезичними знаками - остаточний периметр очищеної території зберігається у Звіті про документацію за результатами очищення території.

Маркування небезпеки - неочищені райони можуть фіксуватися у звітах про хід робіт та/або у звітах про завершення.

Документація - усі звіти, внесені до ІМСМА, які стосуються даного завдання мають включатися до кінцевої документації. Інструмент завдання ІМСМА є зручним засобом відбору різних звітів, які стосуються завдання. Інструмент завдання дозволяє менеджеру зберігати інформацію, яка стосується завдання, що було визначене установі-виконавцю, та організувати всі відповідні звіти ІМСМА.

Додаток С (Інформативні) Приклад свідоцтва про передачу очищеної території та офіційної декларації

МІСЦЕЗНАХОДЖЕННЯ	
1. Назва мапи:	8. Місцезнаходження очищеного району. (Опис і ГРІД / УППМ). <i>(Включити мапу і діаграму очищеного району)</i>
2. Видання:	
3. Номер аркуша:	
4. Масштаб:	
5. Серія:	
6. Місцева назва:	
7. Глибина очищення:	
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОПЕРАЦІЇ ОЧИЩЕННЯ	
9. Число і тип видалених мін / ВЗВ:	10. Метод остаточної утилізації знайдених мін / ВЗВ
11. Використані методи і технології:	12. Чи район є вільним від металу?
13. Методологія забезпечення якості:	
14. Серійний номер мінного поля:	15. Дата завершення і передачі.
ПЕРЕДАНО ВІД ІМЕНІ ОРГАНІЗАЦІЇ З РОЗМІНУВАННЯ	ПРИЙНЯТО НАЦІОНАЛЬНИМ ОРГАНОМ З ПИТАНЬ ПРОТИМІННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
16. Ім'я і посада представника.	17. Ім'я і посада представника Національного органу з питань протимінної діяльності.
ДЕКЛАРАЦІЯ ПРЕДСТАВНИКА КЕРІВНИЦТВА ОРГАНІЗАЦІЇ З РОЗМІНУВАННЯ	
Я засвідчую, що наскільки мені відомо, район, вказаний у цьому Свідоцтві про завершення, було очищено від усіх небезпек, пов'язаних з мінами і ВЗВ, на глибину, вказану у цьому Свідоцтві про завершення.	Я засвідчую, що на цю дату, район, зазначений у цьому Свідоцтві про завершення, оцінюється як такий, що є вільним від усіх відомих небезпек, пов'язаних з мінами і ВЗВ, на глибину, вказану у цьому свідоцтві, відповідно до Національних стандартів протимінної діяльності.
18. Підпис представника організації з розмінування.	19. Печатка Національного органу з питань протимінної діяльності.
ПРИЙМАННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ОРГАНОМ З ПИТАНЬ ПРОТИМІННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	
Я,, приймаю відповідальність за цей район від імені мешканців..... Я розумію, що вказаний район було очищено від небезпек, пов'язаних з мінами і ВЗВ, на глибину, вказану у цьому Свідоцтві про завершення. Мене також поінформували про можливий залишковий ризик.	20. Підпис представника Національного органу з питань протимінної діяльності.

Облік і реєстрація поправок

Внесення поправок до МСПМД

Серія стандартів МСПМД підлягає офіційному перегляду на трирічній основі, проте це не виключає внесення поправок в межах цих трирічних періодів з причин операційної безпеки й ефективності, або ж для редакційних цілей.

При внесенні поправок до цього МСПМД, їм надається номер, а дата і загальна інформація про відповідну поправку відображаються у нижченаведеній таблиці. Поправка також буде вказана на титульній сторінці МСПМД шляхом її зазначення під датою видання і фразою «містить поправку номер(-у) 1 тощо».

Після завершення офіційного огляду кожного МСПМД можуть випускатися нові видання. Поправки аж до самої дати нового видання будуть внесені до нового видання і таблиця реєстру поправок буде очищена. Після цього реєстрація поправок почнеться знову до того часу, поки не буде проведено новий огляд.

Версіями МСПМД з найостаннішими поправками є версії, розміщені на веб-сайті МСПМД за адресою www.mineactionstandards.org.

Номер	Дата	Інформація про поправку
1	01 грудня 2004р.	1. Зміни форматування. 2. Незначні зміни редагування тексту. 3. Зміни термінів, визначень і скорочень, де це є необхідним для забезпечення відповідності цього МСПМД стандартам МСПМД (IMAS) 04.10.
2	23 липня 2005р.	1. Додаток В, зміни визначень термінів "передача" і "Забезпечення якості (ЗЯ)", а також видалення визначення терміну "придатний до використання район" для забезпечення відповідності до стандарту МСПМД (IMAS) 04.10.
3	01 березня 2010р.	1. Незначні зміни у всьому документі. 2. Оновлення визначення НОПМД. 3. Оновлення адреси ЮНМАС. 4. Видалення Додатка В і його посилань. 5. Впровадження концепції розблокування території та оновлення посилань на МСПМД (IMAS) 08.22. 6. Забезпечення включення ґендерних питань і питань етнокультурного розмаїття - незначний додаток на цю тему. 7. Зміна Додатка С на В, а D на С, а також внесення незначних змін до обох додатків для забезпечення їх релевантності.
4	01 серпня 2012р.	1. Проведено огляд щодо впливу розробки МТНБ (IATG). 2. Видалено посилання на МСПМД (IMAS) 07.41 3. Незначні типографічні поправки.
5	01 червня 2013р.	1. Переглянуто щодо впливу нового МСПМД на розблокування території. 2. Номер поправки включений до заголовка і колонтитулу. 3. Видалений термін (ДНА) у п. 4.2. 4. Оновлені посилання у п. 4.2 і Додатку А на МСПМД ТС (IMAS TS) 08.20. 5. Незначна поправка у Додатку С.
